

Samhällsplaneringskontoret

Alexander Spak

alexander.spak@nassjo.se

0380- 51 84 18

PM Artinventering på Spexhult 1:5 och Spexhult 1:44

Den 23 augusti 2024 genomfördes en uppföljande artinventering på fastigheten Spexhult 1:5 samt dess grannfastighet Spexhult 1:44. Syftet med inventeringen var att fastställa om samma skyddsvärda arter som identifierats inom planområdet även förekommer på grannfastigheten eller öster om planområdet. Detta gjordes för att bedöma arternas möjligheter att sprida sig till intilliggande områden i samband med en eventuell exploatering. Arterna i fråga är den fridlysta orkidén grönvit nattviol (*Platanthera chlorantha*) samt diverse fridlysta kräldjur och groddjur.

Spexhult 1:44

Spexhult 1:44 uppvisar en delvis liknande karaktär som Spexhult 1:5, men karaktäriseras av en mer luckig och ljusöppen miljö till följd av att marken verkar användas som betesmark. Betestrycket verkar dock vara svagt. Området präglas av frisk till fuktig och näringsrik mark med förekomst av blöta partier och små vattensamlingar. Vegetationen domineras av fuktgynnade arter bl.a. tågväxter (*Juncaceae*), bräkenväxter (*Polypodiopsida*), samt diverse gräs- och halvgräsarter. Arter såsom kräklöver (*Comarum palustre*) och kärrtistel (*Cirsium palustre*) är vanligt förekommande, liksom riklig förekomst av klibbalbuketter (*Alnus glutinosa*). Inslag av stora aspar och björkar kompletteras av en igenväxande undervegetation bestående av asp- och björksly. Enstaka högstubbar av asp och björk. Det finns relativt mycket död ved i området i olika nedbrytningsstadier, vilket skapar en viktig livsmiljö för en mängd olika organismer. Död ved fungerar som en värdefull substrat för vednedbrytande svampar. Marksvamp i form av olika soppar observerades bl.a. björksopp.

Spexhult 1:5

På östra sidan av planområdet är marken näringsrik och varierar från fuktig till blöt, med inslag av små vattensamlingar och ett grunt vattendrag. I detta område observerades bl.a. bredkaveldun (*Typha latifolia*). Vegetationen domineras av högt gräs och björksly, som liknar den karaktär som tidigare beskrivits för område 3 inom planområdet (naturvärdesinventering dnr 2023-889). I området finns också enstaka rotvältor samt ett röjningsröse (fossil åker). Området är svårframkomligt på grund av den igenväxande undervegetationen, stenar, och betydande mängder kvarlämnat ris från tidigare avverkning.

Fig.1 Inventerat område

Resultat och bedömning

Ingen förekomst av grönvit nattviol kunde konstateras utanför planområdet eller på Spexhult 1:44 vid inventeringstillfället. Vanlig groda (*Rana temporaria*) observerades vid två tillfällen på Spexhult 1:44. Utöver det inga andra grod- eller kräldjur.

Grönvit nattviol trivs vanligtvis på frisk till fuktig, näringsrik och halvskuggig mark, såsom trädbevuxna betesmarker, vilket innebär att arten potentiellt skulle kunna förekomma i delar av Spexhult 1:44. Det är dock sannolikt att populationen inom planområdet har en begränsad spridning och är koncentrerad till specifika mikrohabitat som inte finns på andra platser i området. Grönvit nattviol, har en komplex relation med marksvampar (mykorrhiza) för att kunna ta upp näringsämnen, och om marken i omkringliggande områden saknar rätt typ av svampar kan arten ha svårt att etablera sig.

Om planområdet inom Spexhult 1:5 exploateras, kommer beståndet av grönvit nattviol att försvinna. För att möjliggöra artens etablering på en ny plats måste lämpliga förhållanden skapas. Först och främst är det viktigt att minimera påverkan på markvattnet i området. Eftersom arten trivs på fuktig, näringsrik mark, måste alltför omfattande dränering undvikas. Markens naturliga fuktighet spelar en viktig

roll för artens överlevnad, och eventuella åtgärder som påverkar markhydrologin i det nya området måste planeras med omsorg. Detta kan innebära att våtmarker eller små vattensamlingar behöver skapas eller skyddas för att bibehålla rätt hydrologiska förhållanden. Det skapar också bra livsmiljöer för grod- och kräldjur.

Förutom markhydrologin behöver naturmiljön restaureras för att efterlikna de halvskuggiga, öppna gläntor där nattviolen vanligtvis trivs. Det kan uppnås genom gallring av sly och högt gräs, för att skapa trädbevuxna gläntor som erbjuder rätt mängd ljus och skugga. Det är viktigt att inte skapa en för tät eller för öppen miljö, då arten kräver en balans mellan ljus och skugga.

Alexander Spak
Kommunekolog

Bilder från inventering 2024-08-25

Spexhult 1:44

Spexhult 1:5 – öster om planområdet

